

Bruselj, 15. maj 2023
(OR. en)

9134/23

JEUN 83
EDUC 156
SOC 302
EMPL 200
SUSTDEV 72

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Zadeva:	Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o rezultatih devetega cikla mladinskega dialoga EU

V prilogi vam pošiljamo navedeno resolucijo, ki jo je Svet (izobraževanje, mladina, kultura in šport) odobril na seji 15. in 16. maja 2023.

Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o rezultatih devetega cikla mladinskega dialoga EU

SVET EVROPSKE UNIJE IN PREDSTAVNIKI VLAD DRŽAV ČLANIC, KI SO SE SESTALI V OKVIRU SVETA –

OB OPOZARJANJU NA NASLEDNJE:

1. Cilji te resolucije so zagotoviti, da ustrezni deležniki na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni priznajo rezultate devetega cikla mladinskega dialoga EU in jih upoštevajo pri nadaljnjem ukrepanju, ter omogočiti kakovost in kontinuiteto pri izvajanju procesa mladinskega dialoga EU in njegovih rezultatov. Poleg tega je cilj tega dokumenta tudi prispevati k večji preglednosti mladinskega dialoga EU in zagotoviti povratne informacije o delu, opravljenem v devetem ciklu in prejšnjih ciklih.
2. Ta resolucija temelji na resoluciji o strategiji Evropske unije za mlade 2019–2027¹ in njenih evropskih ciljih mladih, Prilogi I k resoluciji o določitvi smernic za upravljanje dialoga EU z mladimi ter rezultatih prejšnjih ciklov mladinskega dialoga EU. V strategiji EU za mlade se poziva k večji vključenosti mladih v dialog z nosilci odločanja ter udejstvovanju mladih z različnimi ozadji in iz različnih družbenih skupin.

¹ Resolucija Sveta in predstavnikov držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o določitvi smernic za upravljanje dialoga EU z mladimi – Strategija Evropske unije za mlade 2019–2027, UL C 189, 5.6.2019.

3. V Sklepu (EU) 2021/2316 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. decembra 2021 o evropskem letu mladih (2022) je poudarjeno, da je treba mladim zagotoviti priložnosti za bolj zeleno, digitalno in vključujočo prihodnost.
4. Mladinski dialog EU je mehanizem za participacijo mladih, ki živijo v EU. Služi kot forum za kontinuirano skupno razmišljanje in posvetovanje o prednostnih nalogah, izvajanju in spremljanju sodelovanja na področju mladine na ravni EU med nosilci odločanja, mladimi in njihovimi predstavniškimi organizacijami ter raziskovalci. Omogoča stalno partnerstvo pri upravljanju teh procesov na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni
5. Rezultati devetega cikla mladinskega dialoga EU temeljijo na treh mladinskih konferencah EU, na povratnih informacijah iz nacionalnih in evropskih kvalitativnih posvetovanj in dogodkov iz faze dialoga ter na rezultatih faze izvajanja v državah članicah in na evropski ravni. Ti rezultati prispevajo k vključevanju več- in medsektorskega izvajanja cilja mladih #10 „Trajnostna zelena Evropa“ in cilja mladih #3 „Vključujoče družbe“ pod naslovom „Skupna prizadevanja za trajnostno in vključujočo Evropo“.
6. Pandemija COVID-19 je močno vplivala² na participacijo mladih in povečala neenakosti med skupinami mladih. Poleg tega imajo vojna agresija Ruske federacije proti Ukrajini in posledična energetska kriza, povečane migracije ter svetovna inflacija resne posledice za mlade in skupnosti v Evropi. V teh krizah je postalo še bolj očitno, da imajo mladi z manj priložnostmi slabše možnosti uresničevanja človekovih in zlasti socialnih pravic kot mladi z več priložnostmi.

² Eurofound (2021), *Impact of COVID-19 on young people in the EU* (Vpliv COVID-19 na mlade v EU), Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg.

7. V osmem ciklu so bile Evropska komisija in države članice pozvane, naj:
- utrdijo dolgoročni institucionalni spomin in kontinuiteto dela med cikli mladinskega dialoga EU;
 - pozivajo k organizaciji rednih izmenjav in usklajevanja pod vodstvom mladih in z ustrezno podporo tria predsedstev, Komisije in Evropskega mladinskega foruma, ter k objavi dokumentacije evropske usmerjevalne skupine na evropskem mladinskem portalu;
 - stalno zagotavljajo povratne informacije mladim in mladinskim organizacijam, ki sodelujejo v vseh fazah procesa mladinskega dialoga EU, da se zagotovita konstruktiven dialog in participacija mladih na vseh ravneh;
 - prednostno obravnavajo mladinski dialog EU in poskrbijo za njegovo večjo prepoznavnost na dogodkih na nacionalni ravni in na ravni EU ter spodbujajo participacijo mladih v postopkih odločanja na vseh ravneh.
8. Z zbirko orodij devetega cikla mladinskega dialoga EU so se nacionalnim delovnim skupinam zagotovila sredstva za zbiranje podatkov o načrtih, ki so jih pripravile za cikel, in o primerih dobre prakse, ki so jih opredelile na petih ključnih področjih, in sicer:
- a) obveščanje in izobraževanje,
 - b) ukrepanje in opolnomočenje,
 - c) upravljanje,
 - d) mobilnost in solidarnost,
 - e) dostop do infrastrukture.

Ta proces je zbral mnenja mladih ter prispeval k razvoju delovnih metod in najboljših praks, s čimer je olajšal izvajanje devetega cikla mladinskega dialoga EU.

OB PRIZNAVANJU NASLEDNJEGA:

9. Mladinski dialog EU temelji na vodstvu in skupni odgovornosti nacionalnih delovnih skupin, ki jih, kadar je to mogoče, usklajujejo nacionalni mladinski sveti. To različnim mladim omogoča, da sodelujejo v dialogu, ter povezuje različne nacionalne, regionalne in lokalne deležnike s procesom.
10. Prispevek mednarodnih nevladnih mladinskih organizacij je pomemben pri vključevanju različnih pogledov iz vse Evrope k dialogu o politikah in zagotavljanju kakovostnega prispevka glede nadnacionalne razsežnosti procesa mladinskega dialoga EU –

MENIJO, DA:

11. so nacionalne delovne skupine in mednarodne nevladne mladinske organizacije uporabile različne metode, kot so dogodki za dialog in okrogle mize (na spletu in drugod), ankete na družbenih medijih ter ciljno usmerjene aktivnosti z mladimi z manj priložnostmi;
12. je bila ključni vidik izvajanja devetega cikla mladinskega dialoga EU umestitev mladih in mladinskih organizacij v središče oblikovanja, načrtovanja, izvajanja, spremljanja, evalvacije in sprejemanja nadaljnjih ukrepov cikla in vseh njegovih dejavnosti, na primer z zagotovitvijo, da imajo nacionalni mladinski sveti predsedstva pravico sopredsedovati evropski usmerjevalni skupini;

SE SEZNANJAJO Z NASLEDNJIMI PRIPOROČILI Z MLADINSKE KONFERENCE EU³:

13. priporočilo za podsklop 1 o obveščanju in izobraževanju: „Države članice pozivamo, naj zagotovijo enak dostop do uporabniku prijaznih informacij o trajnostnosti in podnebnih spremembah, in sicer z vključujočim neformalnim in formalnim izobraževanjem, ki bo prispevalo k opolnomočenju in spodbujalo medgeneracijski dialog in učenje;“
14. priporočilo za podsklop 2 o ukrepanju in opolnomočenju: „Države članice pozivamo, naj zagotovijo, da neodvisni svetovalni odbori na lokalni ravni (npr. mladinski sveti), ki jih sestavljajo in izbirajo mladi, s presečnim poudarkom na mladih z manj priložnostmi, upoštevajo trajnostni pristop;“
15. priporočilo za podsklop 3 o upravljanju: „Priporočamo pripravo zakonodaje, ki bo zagotavljala prevzemanje odgovornosti in preglednost v postopkih oblikovanja politik na področju okolja in trajnostnega razvoja ter podpirala mehanizme za participacijo in evalvacijo, ki to omogočajo (npr. mladinski organi, ocene učinka z vidika mladih) na lokalni, regionalni in evropski ravni;“
16. priporočilo za podsklop 4 o mobilnosti in solidarnosti: „Evropsko komisijo in države članice pozivamo, naj pripravijo akcijske načrte za sektor formalnega izobraževanja in trg dela, da bi zagotovili formalno priznavanje izkušenj in ključnih kompetenc, pridobljenih s participacijo v prostovoljstvu in učni mobilnosti;“

³ To so priporočila, oblikovana na mladinski konferenci EU marca 2023 ob koncu devetega cikla mladinskega dialoga EU. Glej tudi povzetke priporočil 1 do 5 iz Priloge II k prilogi.

17. priporočilo za podsklop 5 o dostopu do infrastrukture: „Priporočamo, naj Evropska komisija in države članice zagotovijo cenovno ugodno in dostopno ‚podnebno vozovnico za mlade‘ kot univerzalno multimodalno orodje za javni prevoz na regionalni, nacionalni in mednarodni ravni ter naj Evropska komisija podpira države članice pri spodbujanju trajnostnih načinov javnega prevoza;“

PRIZNAVAJO NASLEDNJE:

18. udeleženci mladinske konference EU poudarili, da je treba zagotoviti, da bodo vsi vidiki mladinskega dialoga EU bolj vključujoči in raznoliki ter da je treba izboljšati terensko delo pri različnih skupinah mladih, tudi z dolgoročno komunikacijsko strategijo, npr. s skupnim logotipom, široko promocijo rezultatov ter dostopnimi in mladim prijaznimi informacijami, ki bodo dosegli širšo publiko in ne le delegatov na konferenci in glavnih udeležencev mladinskega dialoga EU;
19. udeleženci mladinske konference EU so nadalje poudarili, da je učinkovito medsektorsko sodelovanje na nacionalni ravni in na ravni EU pomembno za to, da se rezultati mladinskega dialoga EU razširijo zunaj področja mladinske politike in se s tem ustvari učinek, ki presega mladinski sektor. Ugotovljeno je bilo tudi, da imajo države članice in nacionalne delovne skupine ključno vlogo pri zagotavljanju sistematičnega spremljanja in povratnih informacij, da bi se povečala notranja preglednost postopka;

POZDRAVLJAJO:

20. Sklep o evropskem letu mladih (2022)⁴, ki opozarja na mlade in njihovo pomembno vlogo v družbi ter opolnomoča in obnavlja samozavest mlade generacije, ki jo je pandemija COVID-19 najbolj prizadela;
21. razvoj evropskega mladinskega portala in njegovo ponovno potrjeno funkcijo točke „vse na enem mestu“ za mladinski dialog EU in povezane dokumente kot prispevek k zagotavljanju institucionalnega spomina med cikli;
22. sklepe Sveta o spodbujanju angažiranosti mladih kot akterjev sprememb za varstvo okolja, zlasti poudarek na podpiranju mladih pri njihovem udejstvovanju v zvezi z okoljem, in njihovem delovanju pri razvoju družbe kot celote;
23. sklepe Sveta o spodbujanju medgeneracijske razsežnosti na področju mladine za krepitev dialoga in socialne kohezije, zlasti poudarek na koristih združevanja izkušenj in kompetenc različnih generacij pri oblikovanju miroljubnih in kohezivnih družb;
24. poudarek osmega cikla mladinskega dialoga EU na cilju mladih #9 „Prostor in participacija za vse“ in participativni proces, ki je privedel do odobritve sklepov Sveta o krepitvi upravljanja na več ravneh pri spodbujanju participacije mladih v postopkih odločanja ter sklepov Sveta o varovanju in ustvarjanju državljanskih prostorov za mlade, ki omogočajo smiselno participacijo mladih;

⁴ Sklep (EU) 2021/2316 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. decembra 2021 o evropskem letu mladih (2022), UL L 462, 28.12.2021.

25. aktivno participacijo mladih in nacionalnih delovnih skupin v devetem ciklu mladinskega dialoga EU ter vključevanje mladinskih organizacij v različne dogodke, ki zagotavljajo povratne informacije v celotnem ciklu, ter izvajanje evropskega leta mladih. Poleg tega so se mladi udeležili neformalnega srečanja ministrov in ministric za izobraževanje in mladino v Strasbourgu, seminarja o participaciji mladih v evropskem projektu v Strasbourgu in konference „Claim the Future“ (Zahtevajte prihodnost) v Bruslju, kjer so povzeli dosežke evropskega leta mladih in razmislili o njegovi zapuščini;

**POZIVAJO DRŽAVE ČLANICE IN KOMISIJO, NAJ V SKLADU Z NAČELOM
SUBSIDIARNOSTI IN V OKVIRU SVOJIH PRISTOJNOSTI:**

26. pri izvajanju in ocenjevanju ustreznih odzivov politike v zvezi s podtemami 1 do 5 devetega cikla mladinskega dialoga EU po potrebi upoštevajo priporočila iz odstavkov 13 do 17;
27. pri izvajanju in ocenjevanju sedanjih mladinskih politik in oblikovanju prihodnjih ter v sinergiji z vsemi politikami, ki zadevajo mlade, upoštevajo rezultate devetega cikla mladinskega dialoga EU; razmislijo o nadaljnjih načinih izvajanja evropskih ciljev mladih #10 in #3 ter njunih podciljev;
28. spodbujajo, priznavajo in po potrebi finančno podprejo dejavnosti in programe, ki jih začnejo in vodijo mladi na področju trajnostnega razvoja, zlasti tiste, ki se borijo proti podnebnim spremembam in povečujejo inkluzijo, tako da lahko postanejo nosilci sprememb v družbi kot celoti;

29. okrepijo in izboljšajo proces mladinskega dialoga EU, pri čemer naj preučijo in – kadar je to mogoče – uporabijo najboljše prakse iz devetega cikla mladinskega dialoga EU, ter načela, ki so usmerjala njegovo izvajanje, pri čemer naj zlasti umestijo mlade in mladinske organizacije v središče tega procesa ter poskrbijo, da bo mladinski dialog EU proces, ki ga vodijo mladi in v katerem mladi in nosilci odločanja iščejo rešitve v konstruktivnem dialogu;
30. po potrebi opolnomočijo nacionalne mladinske svete kot vodilne deležnike v nacionalnih delovnih skupinah, da se jim omogoči usklajevanje in izvajanje mladinskega dialoga EU na nacionalni ravni;
31. pozovejo zadevne strani, naj nacionalnim mladinskim svetom zagotovijo stabilno upravno in finančno podporo ter potrebna orodja za sopredsedovanje evropski usmerjevalni skupini, kadar je to ustrezno, da bodo lahko prevzeli vodilno vlogo v mladinskem dialogu EU med predsedovanjem njihove države članice, zlasti prek poglavja o mladih v programu Erasmus+ v skladu z njegovo pravno podlago in finančno uredbo EU;
32. spodbujajo mlade, mladinske organizacije in druge deležnike na področju mladine, naj bolje izkoristijo možnosti financiranja, ki jih ponuja poglavje o mladih v programu EU Erasmus+, da bi okrepili participacijo mladih in mladinske dialoge na lokalni, regionalni in nacionalni ravni ter jih po potrebi tesneje povezali s procesom mladinskega dialoga EU;

33. priznavajo, da sta vključenost in prispevek mednarodnih nevladnih mladinskih organizacij v procesu mladinskega dialoga EU pomembna za zagotovitev, da ima dialog močno evropsko razsežnost, ter po potrebi zagotovijo potrebne predpogoje za njihovo dejavno participacijo in vključenost v proces mladinskega dialoga EU;
34. nadaljujejo delo, ki je bilo v času evropskega leta mladih opravljeno na vseh ravneh, za prednostno obravnavo mladinskega dialoga EU in skrb za njegovo večjo prepoznavnost na dogodkih na lokalni, regionalni, nacionalni ravni in na ravni EU ter spodbujanje vključujoče participacije mladih v postopkih odločanja na vseh ravneh v skladu z najboljšo prakso za inkluzijo mladih;
35. zagotovijo dolgoročno komunikacijsko strategijo na evropski ravni, da se okrepi terensko delo v zvezi z mladinskim dialogom EU na mladim prijazen način, ter po potrebi nacionalnim delovnim skupinam zagotovijo dodatno podporo za izboljšanje njihove komunikacije v okviru mladinskega dialoga EU. Mladinske organizacije bi morale po možnosti sooblikovati komunikacijsko strategijo, vključno s skupnim logotipom mladinskega dialoga EU za označevanje vseh dejavnosti v okviru mladinskega dialoga EU na evropski, nacionalni, regionalni in lokalni ravni;
36. sprejmejo ustrezne ukrepe za vključevanje smiselne participacije mladih v vsa ustrezna področja politike v skladu z dejavnostmi, ki se izvajajo med evropskim letom mladih, da bi spodbudili vidik mladih na vseh ustreznih področjih politike. Področje mladinske politike bi moralo delovati kot most do drugih področij oblikovanja politik, da bi zagotovili, da se glas otrok in mladih okrepi in vključi v druge sektorje;

37. še naprej razvijajo spremljanje in povratne informacije v zvezi z rezultati mladinskega dialoga EU, da se poveča preglednost in zagotovi smiselna participacija mladih v vseh delih in vseh fazah postopkov odločanja;
38. zagotavljajo podporo ter ciljno usmerjena orodja in metode za nagovarjanje in pripravo mladih, ki običajno ne sodelujejo v mladinskem dialogu EU, vključno z mladimi z manj priložnostmi. Ta podpora, orodja in metode bi lahko prilagodili potrebam posebnih skupin v vsakem primeru posebej. Cilj bi bil zagotoviti preprosta komunikacijska orodja za pojasnitev mladinskega dialoga EU in vloge evropskih institucij na mladim prijazen način ter zagotoviti ustrezno podporo med celotnim procesom;
39. po potrebi razvijejo metode in orodja za izvajanje na lokalni, regionalni in nacionalni ravni ter na ravni EU glede tega, kako ukrepati v zvezi s sporočili in zahtevami, ki izhajajo iz mladinskega dialoga EU in mladinskih konferenc EU ter evropskega leta mladih;

POZIVAJO KOMISIJO, NAJ V SKLADU Z NAČELOM SUBSIDIARNOSTI:

40. še naprej razvija mladinski portal EU in druga ustrezna komunikacijska orodja na mladim prijazen način, da bi povečali prijaznost do uporabnika in prepoznavnost mladinskega dialoga EU, in sicer na podlagi dobrih praks iz evropskega leta mladih in devetega cikla mladinskega dialoga EU;
41. še bolj vključijo koordinatorja EU za mlade v vključevanje udeležbe mladih na vseh ustreznih področjih politike EU v skladu z zapuščino evropskega leta mladih ter poskrbijo za večjo prepoznavnost mladinskega dialoga EU kot instrumenta za vključevanje participacije mladih;

SE SEZNANJA TUDI Z NASLEDNJIM:

42. Splošna prednostna tema naslednjega tria predsedstev (Španija, Belgija in Madžarska) je „POTREBUJEMO MLADE“;
43. Cilj je nadaljnji razvoj in okrepitev mladinskega dialoga EU v desetem ciklu ob upoštevanju rezultatov, priporočil, obeležitve in evalvacije prejšnjih ciklov.

VIRI

- Bárta O., Moxon D. (2023). EUYD9 Implementation Phase Report (Poročilo o fazi izvajanja devetega cikla evropskega mladinskega dialoga). DOI: 10.5281/zenodo.7696299.
- Sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o krepitvi upravljanja na več ravneh pri spodbujanju participacije mladih v postopkih odločanja (UL C 241, 21.6.2021, str. 3).
- Sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o spodbujanju demokratične ozaveščenosti in demokratičnega udejstvovanja mladih v Evropi (UL C 415, 1.12.2020, str. 16)
- Sklepi Sveta o spodbujanju angažiranosti mladih kot akterjev sprememb za varstvo okolja (2022/C 159/07).
- Sklepi Sveta o spodbujanju medgeneracijske razsežnosti na področju mladine za krepitev dialoga in socialne kohezije (2022/C 495/03).
- Sklepi Sveta o varovanju in ustvarjanju državljanskih prostorov za mlade, ki omogočajo smiselno participacijo mladih (2021/C 501 I/04).

- Resolucija Sveta o strukturiranem dialogu in prihodnjem razvoju dialoga z mladimi v okviru politik za evropsko sodelovanje na področju mladine po letu 2018 (UL C 189, 15.6.2017, str. 1),
- Eurofound (2021), Impact of COVID-19 on young people in the EU (Vpliv COVID-19 na mlade v EU), Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg.
- Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o rezultatih osmega cikla mladinskega dialoga EU (2021/C 504/01).
- Resolucija Sveta Evropske unije in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o okviru za evropsko sodelovanje na področju mladine: strategija Evropske unije za mlade 2019–2027 (UL C 456, 18.12.2018, str. 1).
- Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o rezultatih sedmega cikla mladinskega dialoga EU: Strategija Evropske unije za mlade 2019–2027 (UL C 212I, 26.6.2020, str. 1).
- Resolucija Sveta in predstavnikov držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o določitvi smernic za upravljanje dialoga EU z mladimi – Strategija Evropske unije za mlade 2019–2027 (UL C 189, 5.6.2019, str. 1).

PODPORNI POVZETKI PRIPOROČIL ZA PODTEME 1–5 DEVETEGA CIKLA
MLADINSKEGA DIALOGA EU:

Faza izvajanja devetega cikla mladinskega dialoga EU je temeljila na petih podtemah, ki so jih udeleženci mladinske konference EU izbrali januarja 2022 v Strasbourgu v Franciji. Analize faze izvajanja so bile opravljene februarja in marca 2023 ter so zagotovile vpogled in konkretizacijo na dveh glavnih področjih poročanja o izvajanju, in sicer glede vrste izvedbenih dejavnosti ter učinkov, opredeljenih na podlagi izvedbenih dejavnosti v okviru devetega cikla mladinskega dialoga EU. Poročilo o fazi izvajanja⁵ je bilo podlaga za razprave na mladinski konferenci EU marca 2023 v Växjöju na Švedskem.

Ta priloga vsebuje povzetke priporočil za podteme 1–5 zadevnega cikla, ki so jih pripravili udeleženci konference.

1. Obveščanje in izobraževanje

„Cilj našega priporočila je zagotoviti zanesljive in vključujoče informacije o trajnostnosti in podnebnih spremembah. Take uporabniku prijazne informacije, ki so dostopne ljudem različnih starosti/v različnih obdobjih življenja, nam pomagajo doseči bolj zeleno Evropo. Informacije o teh temah moramo vključiti v vse vrste učnih vsebin, tako neformalne kot formalne. Pomembno se je učiti skupaj in drug od drugega ter pri tem upoštevati različne vidike, kot so različne kulture in socialno-ekonomsko ozadje. Zato bi bilo treba upoštevati podnebno pravičnost. Ni pravično, da bi mlade obremenjevali s posledicami politik, ki jih sami niso sprejeli. Vse generacije moramo dejavno vključiti v izobraževanje o podnebnih spremembah in potrebnih rešitvah.

⁵ Bárta O., Moxon D. (2023). EUYD9 Implementation Phase Report (Poročilo o fazi izvajanja devetega cikla evropskega mladinskega dialoga). DOI: 10.5281/zenodo.7696299.

Mladi za smiselno ukrepanje potrebujejo spretnosti, znanje in platforme. Pomembno je izkoristiti potencial neformalnega izobraževanja in priznati praktične koristi. Predvidevamo izvajanje z interdisciplinarnim pristopom ter izkoriščamo potencial in znanje mladinskih organizacij in informacijskih storitev za mlade, ki so že na voljo. Izobraževalcem je treba zagotoviti sredstva za ustrezno usposabljanje in zmogljivosti za opravljanje njihove vloge. Ker je to živ proces, ga je treba nenehno evalvirati, spremljati in izboljševati.“

2. Ukrepanje in opolnomočenje

„V postopkih odločanja, ki močno vplivajo na prihodnost mladih, se slednjih vedno znova ne upošteva in so iz njih izključeni. Da bi rešili to vprašanje, pozivamo k izboljšanju lokalnih participativnih mehanizmov od spodaj navzgor z opolnomočenjem mladih, zlasti tistih z manj priložnostmi.

Čeprav ti [svetovalni odbori] v nekaterih državah, kot so Finska, Estonija in Švedska, trenutno obstajajo, priznavamo potrebo po vseevropskem okviru za vzpostavitev učinkovitejših modelov za uspešnejše procese sodelovanja med lokalnimi mladimi in nosilci odločanja. Ta pristop mora biti trajnosten in presečen, da se zagotovita kontinuiteta procesov ter inkluzija mladih z različnimi ozadji in izkušnjami. Presečni pristop pomeni, da je lahko oseba hkrati žrtev več oblik diskriminacije in marginalizacije.

Ti odbori se oblikujejo z demokratičnimi procesi, ki jih vodijo mladi in v katerih mladi izberejo svoje predstavnike. Natančen proces in njegova logistika lahko odražata zadevni lokalni kontekst. Člani odborov bodo dali glas lokalnim mladim pred procesi oblikovanja politik na lokalni ravni, po njih in med njimi.

Bistveno je, da države članice dajo prednost inkluziji in zastopanju mladih v postopkih odločanja. Z vzpostavitvijo neodvisnih svetovalnih odborov na lokalni ravni in krepitev vloge mladih, zlasti tistih z manj priložnostmi, lahko ustvarimo boljšo prihodnost za vse.“

3. Upravljanje

„Posvetovanja v okviru devetega cikla mladinskega dialoga EU so pokazala visoko stopnjo nezaupanja med mladimi do učinkovitosti mehanizmov za oblikovanje politik v zvezi z gospodarskimi, socialnimi in okoljskimi politikami. Kljub željam in prizadevanjem za vključitev mladih v te procese oblikovanja politik mladi poročajo, da njihovo sodelovanje verjetno ne bo prineslo političnih sprememb.

Namen tega priporočila je zagotoviti, da so mladi vključeni v celoten proces oblikovanja politik, da se sliši njihov glas, hkrati pa spremlja in jim zagotavlja nadaljnje ukrepanje in povratne informacije v zvezi z ukrepi, ki jih sprejmejo oblikovalci politik po participativnih aktivnostih, ter javno poroča o doseženih spremembah ali utemelji, zakaj v določenih rokih ni sprememb. To bo pripomoglo k večji preglednosti in odgovornosti na vseh ravneh oblikovanja politik.

Priporočilo prispeva k opolnomočenju mladinskih organov, vključno z lokalnimi, regionalnimi, nacionalnimi in evropskimi mladinskimi sveti, krepitev mladinskega dialoga EU in uvedbi orodij za oceno učinka, kot so ocene učinka z vidika mladih. To omogoča bolj usmerjene politike, ki so učinkovite, si prizadevajo za zmanjšanje razlik v neenakosti ter podpirajo sedanje in prihodnje generacije.“

4. Mobilnost in solidarnost

„V okviru evropskega leta spretnosti 2023 je bila poudarjena nujna potreba po spodbujanju razmišljanja o preusposabljanju in izpopolnjevanju delovne sile, kar bi prispevalo k trajnostni rasti ter privedlo do dobro opremljenega sektorja formalnega izobraževanja in konkurenčnega trga dela. Zato močno spodbujamo participacijo evropskih mladih v prostovoljstvu in učni mobilnosti kot aktivnem procesu učenja za nadaljnji razvoj spretnosti. Hkrati prihaja do vse večjega nesporazuma ne le med mladimi, temveč tudi s strani oblikovalcev politik, formalnih izobraževalnih ustanov in trga dela, zaradi česar ni mogoče priznati vrednosti, ki jo imajo te izkušnje, ali kompetenc, ki jih evropski mladi lahko razvijejo iz njih.

Mobilnost večini mladih ni dostopna zaradi pomanjkanja informacij, jezikovnih ovir, nezadostnih finančnih sredstev in drugih osebnih dolžnosti. Zato so potrebne mladim prijazne in dostopne informacije iz zaupanja vrednega vira ter splošna kampanja za ozaveščanje, da bi vsi mladi v Evropi prepoznali te priložnosti, s čimer bi okrepili bolj vključujočo družbo v skladu s ciljem mladih #3.

Evropska komisija bi morala začeti postopek, v katerem bi države članice pritegnila k posvetovanjem za pripravo nacionalnih akcijskih načrtov v dvoletnem časovnem okviru, pri čemer bi se morala osredotočiti na povečanje dostopnosti prostovoljstva in učne mobilnosti za mlade, zlasti tiste z omejenimi priložnostmi. Poleg tega bi morale države članice v svojih akcijskih načrtih oblikovati okvir za priznavanje kompetenc in spretnosti, pridobljenih med kratkoročnim in dolgoročnim prostovoljstvom in učno mobilnostjo, pri čemer bi morale te izkušnje priznati kot koristne za njihovo delo in učne načrte.“

5. Dostop do infrastrukture

„Kljub popustom, ki obstajajo za prevoz, ta zaradi regionalnih razlik in zaradi svoje starosti in/ali nezadostnosti še vedno ovira vsakdanje življenje številnih mladih, zlasti na podeželju. Prevoz vpliva na študij, delo in vsakdanje življenje mladih. Razpoložljivost, cenovna dostopnost in dostopnost na splošno so ključnega pomena za napredek naših sistemov javnega prevoza. Če mladi uporabljajo javni prevoz, se s tem zmanjša preseljevanje s podeželja v mesta. To pomaga ohranjati podeželsko prebivalstvo z zmanjševanjem zastojev in spodbujanjem mladih, da ostanejo, hkrati pa spodbuja trajnostne stanovanjske rešitve na podeželskih in mestnih območjih.

Cilj pobude „podnebna vozovnica za mlade“ je uvedba preprostega sistema za ponujanje dostopnega, cenovno ugodnega in razpoložljivega javnega prevoza mladim na regionalni, nacionalni in mednarodni ravni. Verjamemo v celostni pristop k socialni in okoljski trajnostnosti. Prizadevamo si tudi, da bi mladim omogočili pogostejšo izbiro trajnostnih možnosti prevoza in da bi države članice dolgoročno zgradile bolj trajnostno infrastrukturo ter okrepile mobilnost in solidarnost med državami članicami.

Podnebna vozovnica za mlade je pilotna pobuda za vzpostavitev enotne digitalne platforme na treh ravneh: regionalni, nacionalni in mednarodni. Prvi dve bi bili neobvezni, Evropska komisija pa bi ju podprla le v državah članicah, ki to želijo. Mednarodna raven bi bila predmet harmonizacije na ravni EU. Platforma se bo prilagajala nacionalnim cenam in bo služila kot forum za predstavitev najboljših praks. Kar zadeva trajnostni javni prevoz, želimo, da bi mladi uspevali in ne le preživel.